

Na temelju članka 52. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19), a u vezi s Odlukom o donošenju Nacionalnog plana razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2025. godine („Narodne novine“, broj 147/21) ministar zdravstva donosi

ODLUKU

O DONOŠENJU NACIONALNOG PROGRAMA OPORTUNISTIČKOG PROBIRA RAKA DEBELOG I ZAVRŠNOG CRIJEVA U VISOKORIZIČNIH PACIJENATA U ORDINACIJAMA OBITELJSKE (OPĆE) MEDICINE U REPUBLICI HRVATSKOJ DO 2026.

I.

Ovom Odlukom donosi se Nacionalni program oportunističkog probira raka debelog i završnog crijeva u visokorizičnih pacijenata u ordinacijama obiteljske (opće) medicine u Republici Hrvatskoj do 2026. (u daljnjem tekstu: Nacionalni program).

II.

Nacionalni program iz točke I. ove Odluke nalazi se u privitku ove Odluke i čini njezin sastavni dio.

III.

Nacionalni program iz točke I. ove Odluke objavit će se na mrežnim stranicama Ministarstva zdravstva.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 500-01/22-04/04
URBROJ: 534-07-1-1/3-23-1
Zagreb, 18. rujna 2023. godine

MINISTAR 1
izv. prof. dr. sc. Vili Beroš, dr. med.

OBRAZLOŽENJE

Rak debelog i završnog crijeva jedan je od vodećih javnozdravstvenih problema u Hrvatskoj. Godišnje se dijagnosticira više od 3.500 novih slučajeva raka debelog i završnog crijeva. Nažalost, više od 60% bolesnika umire svake godine od ove smrtonosne bolesti, a petogodišnje preživljenje od karcinoma debelog i završnog crijeva u Hrvatskoj je među najlošijima u Europskoj uniji. Analiza službenih podataka vezano uz incidenciju pojedinih sjela tijekom zadnjih deset godina pokazuje sve veću učestalost raka debelog i završnog crijeva u osoba mlađih od 50 godina života koje nisu obuhvaćene Nacionalnim programom ranog otkrivanja raka debelog i završnog crijeva.

Nacionalni program oportunističkog probira raka debelog i završnog crijeva u visokorizičnih pacijenata u ordinacijama obiteljske (opće) medicine do 2026. (u daljnjem tekstu: Oportunistički program) usmjeren je na osobe koje imaju visoki rizik na nastanka raka debelog i završnog crijeva. U visokorizične osoba ubrajaju se osobe s pozitivnom osobnom ili obiteljskom anamnezom na tzv. uznapredovale adenome, odnosno kolorektalni karcinom, potom osobe koje boluju od upalne bolesti crijeva, osobe sa sindromom nasljednog nepolipoznog kolorektalnog karcinoma te osobe s genetski uvjetovanim polipoznim sindromima. U velikom postotku se radi o osobama mlađim od 50 godina života.

Poseban cilj Oportunističkog programa je rano otkrivanje raka debelog i završnog crijeva, ponajprije u osoba koje imaju veliki rizik čime se ujedno želi smanjiti sveukupna smrtnost od raka debelog i završnog crijeva za najmanje 10% unutar pet godina od početka provedbe ovog programa.

Oportunistički program usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030., Nacionalnim planom razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskim planom razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2025. godine kao i sa Strateškim okvirom protiv raka do 2030. Unaprjeđenjem postojećih i uvođenjem novih nacionalnih programa želi se povećati učinkovitost probirnih pregleda, smanjiti pojavnost i smrtnost od raka te produljiti i povećati kvalitetu života oboljelih od raka u Hrvatskoj na razinu zapadnoeuropskih zemalja.